

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧν ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΣΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἑλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 18 Φεβρουαρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 12

Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ συνέχισε :

— Ἐνα κοριτσάκι μόνο καὶ παν-
τέρημο καὶ τὰ χάδια του νὰ εἶναι
εὐλιές :

— Τὸ καταραμένο τὸ ἀγρίοσκυ-
λο ἔλεγε ἡ γυναῖκα τοῦ παπλωματᾶ,
σηκώνοντάς τοις τρεῖς τοῦ κεφαλιοῦ
μου ὅταν τὸ συλλογιστῶ πῶς τὸ ἔ-
βαλε κάτω.

Καὶ δὲν περιωρίστηκαν
σὲ λόγια μόνον οἱ καλὲς
γυναῖκες, μὰ ἔδειξαν μὲ
κάθε τρόπο τὴν συμπάθειά
τους ὅταν πέρασε κάθε
κίνδυνος καὶ μπήκε ἡ
Μαρία στὴν ἀνάρρωση.
Κάθε μέρα περνοῦσαν κι'
ἔλεγαν :

— Αὐτὸ τὸ μηλαράκι
τόφερα γιὰ τὴ Μαριά.

— Δὲς τῆς, κυρὰ Μα-
ρία μου, αὐτὰ τὰ καρυδά-
κια.

— Τῆς ἔφερα λίγα δα-
μάσκηνα, εἶναι μὲ τὴ
βροσιά.

— Νὰ δυὸ αὐγά. Ὁ, τι
τὰ γέννησε ἡ ὄρνιθά μου.

Τότε ἡ Γυφτοπούλα ἔ-
μαθε πῶς ὑπάρχουν στὸν νότο καρ-
διὲς ποὺ τὴ συμπονοῦσαν εὖως κἀν
νὰ τὴ γνωρίζουν, μόνο καὶ μόνο γιὰ-
τί ἦταν δυστυχισμένη.

Ὁ χειμῶνας πέρασε, ἡ Γυφτοπού-
λα εἶχε ἀναρρώσει ἐντελῶς καὶ ὁ κύρ
Πέτρος εἶχε πᾶν ἀποφασίσει νὰ τὴν
κρατήσῃ ὀριστικά, ἀφοῦ μάλιστα τὴν
ἀγαποῦσε τόσο, ὥστε ἡ Ἐμορφία.
« Ἀς πῶ, ἔλεγε ὁ ἀγαθὸς ἀγροφύλα-
κας πῶς ἔχω δυὸ κόρες. Τάχα δὲν
ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν δυὸ
καὶ τρεῖς καὶ πέντε κόρες; » Καὶ
θεωροῦσε ἰς ὑποψίες τῆς κυρὰ Ἀ-

ναστάσας καὶ πολὺ ἀνόητες.

Μὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κύρ Πέτρο ἦταν
καὶ μὲς στὴν ἴδια τὴν οἰκογένειαν τῆς
μυλωνοῦς κάποιος ποὺ δὲν συμφω-
νοῦσε μὲ τὴ γνώμη τῆς, ὁ γιός της
ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀρχηγὸς τῶν μόρτηδων
τοῦ χωριοῦ σὲ κάθε σκανταλιὰ κι' ἀ-
ταξία. Αὐτὸς εἶχε σοφιστεῖ νὰ δέσουν
στὴν οὐρὰ τοῦ Μούργου τὰ ἀγκάθια,
εἶχε ὅμως μετανοίῳσει γι' αὐτὴ τὴν

« Ὁ Ἰωσήφ ἔφερε τὸ γαϊδούρι... »

κακὴ του πράξη καὶ λυπόταν ποὺ ἔ-
γινε αἰτία νὰ πάθῃ ἡ δυστυχισμένη
Γυφτοπούλα. Τόσο δὲ εἶχε συναι-
σθανθῇ τὸ φταξιμὸς τοῦ ποὺ ὕστερα
ἀπ' αὐτὴ εἶχε γίνῃ ἄλλος ἄνθρωπος
καὶ εἶχε διορθωθεῖ σημαντικά. Ποῦ
νὰ φαντασθῇ ἡ κυρὰ Ἀναστάσας
πῶς ἡ μικρὴ διαβολοτσιγγάνα, ὅπως
τὴν ἔλεγε, εἶχε γίνῃ αἰτία νὰ ἀλλά-
ξῃ ἔτσι ὁ μάγκας ὁ γιός της.

— Τί νὰ κάνω ; ἔλεγε ὁ Ἰωσήφ
μόνος του, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ βοη-
θήσω κι' ἐγὼ τὴ γυφτοπούλα νὰ γί-
νῃ καλὰ μὲ ὥρα ἀρχήτερα ;

Καὶ μὲ τὴ σκέψη αὐτὴν ἔφερνε
κάθε μέρα στὴν κυρὰ Μαρία κλαδιὰ
γιὰ προσάναμμα, πρασινάδες μὲ κα-
ταπράσινα γυαλιστερά φύλλα καὶ
κόκκινα κουμπάκια, ἀγριοδαμάσκηνα,
χαλίκια τοῦ ποταμοῦ μὲ μύρια χρώ-
ματα.

— Τὰ ἔφερα γιὰ τὴ Μαρία, ἔλεγε
πρόσχα. Αὐριο θὰ φέρω ψάρια
ζωντανά. Ὅ, τὰ ψαρέψω μόνος μου.

— Εὐχαριστῶ, παιδί μου. Ἐχε
τὴν εὐχή μου.

Ἡ Μαρία δὲν γινώριζε τὸν Ἰωσήφ
γιατί δὲν τὸν ἀφῆναν ν' ἀνεβῇ ἐπά-
νω, μὰ ἤξερε ὅμως τὸνο-
μά του καὶ χαμογελοῦσε
κάθε φορὰ ποὺ ἡ Ἐμορ-
φία ἀνέβαινε κρατώντας
κάτι καλὸ στὰ χέρια τῆς
κι' ἔλεγε : « Τόφερε ὁ
Ἰωσήφ ».

Μία μέρα ὁ Ἰωσήφ ἤρ-
θε χοροπηδώντας ἀπὸ τὴ
χαρὰ του. Εἶχε φέρεῖ μιὰ
φωλιά σπίνων μὲ τέσσερα
μικρὰ πουλάκια μέσα, ποὺ
εἶχαν ἀρχίσει νὰ φτερῶ-
νουν, μὰ δὲν εἶχαν ἀκόμη
φτεροῦγια ἀρκετὰ μεγάλα
ὥστε νὰ μποροῦν νὰ πε-
τάξουν. Ἡ Ἐμορφία ποὺ
ἀνοῖξε τὴν πόρτα ἔμεινε
ἐκθαμβη καὶ τὸν ρώτησε :

— Εἶναι γιὰ τὴ Μαρία;

— Ναι... καὶ δικά σου, πρόσθε-
σε ὁ μικρὸς, νοιώθοντας πῶς καὶ ἡ
Ἐμορφία μποροῦσε νὰ θέλῃ τὰ ὠ-
ραῖα πράγματα, ἔστω κι' ἂν δὲν ἦ-
ταν ἀρρωστη, ὅπως ἡ Μαρία.

Ἡ Ἐμορφία κοκκίνησε ἀπὸ χαρὰ
καὶ εἶπε :

— ὦ, εὐχαριστῶ, Ἰωσήφ. Τί κα-
λὸ παιδί ποὺ εἶσαι ; Τί ἔμορφα ποὺ
εἶναι τὰ πουλάκια. Τί λές, θὰ ζήσουν
τὰ καϊμένα ; Τί τρῶνε ;

Ὁ μικρὸς δὲν ἀπάντησε σ' αὐτὲς
τις ἐρωτήσεις. Μόνο εἶπε :

— Τί κάνει ἡ Μαρία ;

— Καλύτερα. Ο γιατρός είπε να την ντύσουμε ζεστά και να την κατεβάσουμε στον κήπο να καθήση στον ήλιο. Τώρα ή γιαγιά την ντύνει και εγώ θά κατεβάσω στον κήπο την πολυθρόνα της γιαγιάς.

— Στάσου, Μορφούλα, και θά πάω εγώ να την φέρω. Πού να την βάλω; Εκεί δα στη γωνιά κάτω στον περιστερώνα δεν φυάει άερας. Να μ'α κάτω είναι υγρασία. Να της βάλουμε μια ψάθα να πατήση; Δεν πρέπει όμως ο ήλιος να την χτυπάει στο κεφάλι. Έχεις καμμιά όμπρέλλα;

— Η γιαγιά έχει μια κόκκινη ωραία, μ'α δεν πιστεύω να την δώση.

— Τότε φέρε την ποδιά σου. Την δένομε στην τριανταφυλλιά από τις λουρίδες της, δένομε κι' ένα σπάγγο από τον ένα τοίχο στον άλλον και την απλώνουμε. Να ιδής τί ωραία τέντα που θά γίνη. Στάσου, εγώ έχω πάντα σπάγγο στην τοίπη μου. Δες μου δυο καρφίτσες να καρφώσω τις άκρες της ποδιάς στον σπάγγο. Κάθισε τώρα στην πολυθρόνα να ιδω αν είναι καλά βαλμένη ή τέντα.

— Ω, μ'α τί ωραία που το σκέφτηκες. Το κεφάλι της, θά είναι στη σκιά και δλο το σώμα της στον ήλιο. Μαριά, έλα να ιδής τί ωραία που θά καθήσης εδώ!

Εκείνη τη στιγμή από μακριά φάνηκε να έρχεται η Μαριά άκουμπώντας στο χέρι της κυρά Μαριάς. Εκλεισε τ'α μάτια της γιατί την είχε θαμπώσει ο ήλιος και στάθηκε μια στιγμή για να πάρη δύναμη.

— Στάσου, κυρά Μαριά, να την σηκώσω εγώ! είπε ο Ίωσήφ τρέχοντας προς τη Μαριά. Την πήρε στην άγκαλιά του και ελαφρά-ελαφρά, με μεγάλη προσοχή, την κάθισε στην πολυθρόνα γελώντας.

— Χαχαχά! Ωραία ημέρα για τους άρρωστους. Έ, τί λές, Μορφούλα; της βάζουμε ένα προσκέφαλο εδώ στην πλάτη κι' ένα σκέπασμα στα γόνατά της; "Α περίφημα. Τί λές, Μαριά, καλά τ'α καταφέραμε; Η γυφτοπούλα κοίταξε με τ'α μεγάλα μαύρα μάτια της τον Ίωσήφ και είπε:

— Ευχαριστώ, Ίωσήφ.

— Κοίταξε! φώναξε έκθαμβος ο μικρός. Ήρριε τ' όνομά μου χωρίς να με γνωρίζη!

Η Μαριά χαμογέλασε. Τ'α μάτια της καρδιάς την είχαν κάνει να γνωρίση τον Ίωσήφ που άκουγε να γίνεται γι' αυτόν τόσος λόγος από τότε που είχε άρρωστήσει. Και μέσα της έλεγε βλέποντας τον Ίωσήφ: «Καλὲ αὐτὸς μοιάζει με τὸν Ζάκη!»

Η Εμορφία ἀπέθεσε τὴ φωλιά

ἐπάνω στὰ γόνατά της Μαριάς και ὁ Ίωσήφ ἔτριψε λίγα σπυριά σιτάρι, ἔτρεξε στὸ κοτέτσι, πήρε ἕνα φτερό κότας και τὸ πελέκησε σὲ σχήμα ράμφους γιὰ νὰ ταΐσῃ τὰ πουλάκια.

— Νά, ἔτσι θὰ τὰ ταΐζετε, εἶπε στὰ κορίτσια.

Η Μαριά στὴν ἀρχὴ εὐχαριστοῦταν ἀκούγοντας τὰ τιτιβίσματα τῶν πουλιῶν και βλέποντάς τα νὰ τεντώνουν τοὺς λαιμούς τους γιὰ νὰ φτάσουν τὴν τροφή. Σὲ λίγο ὅμως βαρέθηκε και γύρισε τὴ ματιά της ἀλλοῦ. Ἐνοίωσε ζάλη και δὲν μποροῦσε γὰ καταλάβῃ ἂν ἦταν καλὰ ἢ κακὰ.

Εκλεινε τὰ μάτια της γιὰ νὰ ξεκουραστῇ, μ'α πάλι τὰ ξανάνοιγε γιὰ τὴ τὴς ἐρχόταν ζάλη. Στὸν ἄερα ἐνοίωθε μιά ἀπαλὴ μυρουδιά, τὴ μυρουδιά ἀπὸ τὴς βιόλες ποὺ ἀνοίγαν γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὴν ἀνοιξή. Γύρω ἀπὸ τὰ λουλούδια βούιζαν διάφορα ἔντομα, τὰ περισσότερα πετοῦσαν πάνω ἀπὸ τὸν κήπο κι' ὕστερα κάθονταν δυό-δυό ἐπάνω στὰ κεραμίδια.

Πολὺ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ ἐπέταξε ἕνα μαῦρο πουλί κι' ἀκούστηκε ἕνα δυνατὸ τσίου!

— Ἕνα χελιδνάκι, εἶπε ὁ Ίωσήφ. Εἶναι τὸ πρῶτο και ἤρθε νὰ ιδῇ ἂν εἶναι καιρὸς νὰ ἔρθουν και τὰλλα.

— Ποῦ εἶναι το; φώναξε ἡ Μαριά και σηκώθηκε.

— Ἐκεῖ. Τὸ βλέπεις; Νά τώρα δὲ πέρασε ἀπὸ πάνω μας. Τὸ εἶδες;

— Τὸ εἶδα εγώ, εἶπε ἡ Εμορφία. Θὰ εἶναι ἴσως αὐτὸ ποὺ ἦταν πέρου στὴν αὐλὴ μας. Θὰ ξανάρθῃ τὴ φωλιά του. Ἐμεῖς δὲν χυλούμε τίς φωλιές.

— Πὼς πετάει ψηλὰ, εἶπε ἡ Μαριά μ' ἕνα βαθὺ ἀναστεναγμό. Ἐρχεται ἀπὸ μακριὰ και μπορεῖ νὰ πάῃ ὅπου θέλει. Ἀχ πόσο θάθελα νὰ εἶχα φτερά!

Ο Ίωσήφ ἐγέλασε και εἶπε.

— Δὲν χρειάζονται φτερά γιὰ νὰ ταξιδέψῃ κανεὶς. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει πόδια ποὺ τὸν πᾶνε ὅπου θέλει, ἔχει βατόρια, ἔχει ἄλογα. Ἐγὼ μπορῶ νὰ πάω ὅπου θέλω δίχως φτερά. Και ὅταν θὰ μεγαλώσω θὰ κάνω ταξίδια νὰ ιδῶ πολλοὺς τόπους.

— Ἐγὼ ἔχω καλύτερα νὰ καθήσω ἐδῶ, εἶπε ἡ Εμορφία. Μὲ τὰ πόδια κουράζεται κανεὶς νὰ περπατᾷ, τὰ ἄλογα ἀγριεύουν καμμιὰ φορὰ και μὲ τὸ βαπόρι εἶναι φόβος νὰ πνιγῇ.

— Ἀν ἔχῃ φτερά δὲν φοβάται τίποτε, εἶπε ἡ γυφτοπούλα. Ἀχ, ἂς εἶχα φτερά.

— Μήπως και θέλεις νὰ μᾶς ἀφήσῃς και νὰ φύγῃς; Κακοκόριτσο. Κι' ἐγὼ ποὺ σ' ἀγαπῶ τόσο, εἶπε ἡ Ε-

μορφία κι' ἔπρεσε στὴν ἀγκαλιὰ της Μαριάς και τὴ γέμισε φιλιὰ.

Η Μαριά φίλησε τρυφερά κι' ἐκείνη τὴν Εμορφία και δὲν μίλησε πιά γιὰ φτερά ἢ πὼς ἤθελε νὰ πετάξῃ.

Εκλεισε τὰ μάτια της και ἡ Εμορφία κι' ὁ Ίωσήφ νόμισαν πὼς κοιμάται και ἔφυγαν σιγά-σιγά στὴς ἄκρες τῶν ποδιῶν και πήγαν στὴν ἀλλήλη ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ γιὰ νὰ ταΐσουν τὰ πουλάκια τους.

Μὰ ἡ Μαριά δὲν κοιμόταν και προσπαθοῦσε νὰ ξεκαθαρίσῃ τίς σκέψεις της.

Ἐνοίωθε μέσα της μεγάλη ἐπιθυμία νὰ φύγῃ και νὰ ξαναρχίσῃ τὴν παλιὰ ζωὴ της γυρίζοντας τὸν κόσμο με τοὺς Ἀσιγγανούς.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΙΡΟΣ ΓΙΑ ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ ΣΟΝΕΤΤΟ

Καλόνυχος π' ἀρρώστας τὸ Γεννάρη
Γιὰ νὰ χορτάσῃ ζέστα κρεββατιοῦ
Τοῦτο το κρύο, ποὺ ὁ Διάβολος νὰ τὸ
Μοῦ ἐπάγωσε τὰ νεῦρα τοῦ κορμιοῦ.

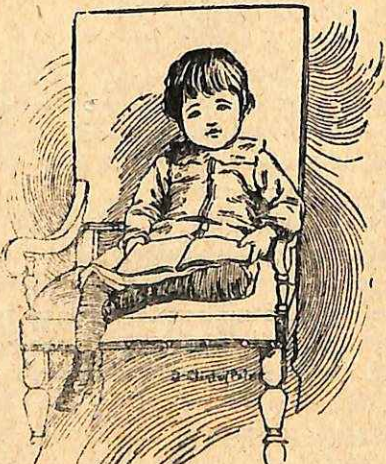
Κακὸ εἶναι ν' ἀρρώστῃς τὸν Ἀλωνάρη,
Ποὺ ἡ κάψα τοῦ φριχτοῦ καλοκαιριοῦ
Μᾶς βράζει μέσα στ' ἄθλιο μας κου-
Τὶς δυνάμεις μας, σώματος και νοῦ.

Μ' ἂν τὰ βουνά μας, κάτασπρα ἀπὸ
Μᾶς χύνουν κάτω ἀέρα ποὺ ξεσκιάει,¹
Ἀ! Τότε μέσα στὰ ζεστά σεντόνια

Κι' ἡ ἀρρώστεια λιγώτερο ἐνοχλαίει
Σὰν ποὺ ἀκοῦμε² και ζεστὰ τὰ ἐντό-
Χώρια τὴν ξενονοισιὰ ποὺ δίνει ἡ ἀρ-
ρώστεια.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

1. Κάψα=ζέστη, καύσων, ἀλλὰ και πυρετός.
2. Ξεσκιάει=ξεσπάζει, καὶ ξεσκιάδι, κουρέ-
λι. 3. ἀκοῦμε=νοιώθουμε, αἰσθανόμαστε.

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Ἀγαπητοί μου,

ΡΩΤΗΣΑΝ κάποτε ἕνα σε-
δάσμιο και σοφὸ παπὰ, ποῦ
ἀπὸ τὰ δυὸ εἶναι τὸ χειρό-
τερο: νὰ φάῃ κανέναν κο-
τόπουλο τὴν Καθαρὴν Δευτέρα, ἢ νὰ
κάμῃ μιά κακὴ πράξη; Κι' ὁ παπὰς
ἀπακρίθηκε: «Ἀν φάῃ κανέναν κο-
τόπουλο τὴν Καθαρὴν Δευτέρα χωρίς
ἀνάγκη, παρ' ἀπὸ ἀψηφησιὰ, περι-
φρόνηση κι' ἐξυπνάδα, κάνει μιά
κακὴ πράξη».

Πολὺ σωστό. Νᾶναι κανέναν ἄρρω-
στος, νὰ κάνῃ δίαιτα αὐστηρή, νὰ
ξέρῃ πὼς ἂν φάῃ τίποτ' ἄλλο ἀπ'
ὅ, τι τοῦ ὥρισε ὁ γιατρός, μπορεῖ και
νὰ πεθάνῃ, μάλιστα, νὰ φάῃ τὸ ὠ-
ρισμένο και τὴν Καθαρὴν Δευτέρα, κι'
ἂς εἶναι κοτόπουλο. Ἡ ἂν βρεθῇ ἀ-
ποκλεισμένος πούθενά και νηστικὸς
πέντε μέρες, και τὴν ἕκτη ἐλευθερω-
θῇ ἐτοιμοθάνατος, και δὲν ἔχουν οἱ
σωτήρες του νὰ τοῦ δώσουν γιὰ τρο-
φή παρὰ κρέας, θὰ τὸ φάῃ γιὰ νὰ
μὴν πεθάνῃ, κι' ἂς εἶναι Καθαρὴ
Δευτέρα. Ἀλλὰ ἔτσι, στὰ καλὰ κα-
θούμενα, ἐνῶ οἱ ἄλλοι γύρω του σέ-
δονται τὴ συνήθεια, τὴν παράδοση,
τὴν θρησκεία, και τὴν Καθαρὴν Δευ-
τέρα τρῶνε με χαρὰ, νηστήσιμα, νὰ
θέλῃ τοῦ λόγου του νὰ πασχάσῃ ἀπὸ
ἀντίδραση, ὠρισμένως κάνει μιά κα-
κὴ πράξη. Μόνο ἀπὸ ἀνάγκη μπο-
ροῦμε νὰ χαλούμε τὴ Σαρακοστή.

Και μόνο ἀπὸ ἀνάγκη, καθὼς σὰς
ἔλεγα και προχτές, σὲ πολλὰ χριστι-
νικά σπίτια, εὐσεβέστατα κατὰ τὰλ-
λα, τρῶνε πασχάλινά και πολλὲς νη-
στήσιμες ἡμέρες. Γιατὶ οἱ σημερινοὶ
ἄνθρωποι, και προπάντων οἱ ἄνθρω-
ποι τῶν πόλεων, δὲν εἶναι σὰν τοὺς
παλαιόκους ποὺ ἀντεῖχαν. Μιά πολυή-
μερη, ἀδιάκοπη νηστεία θὰ μπορού-
σε νὰ τσακίσῃ πολλούς, και μάλιστα
παιδιὰ ἀδύνατα, στὴν ἀνάπτυξή τους
και στὴ μεγάλη προσπάθεια ποὺ κά-
νουν στὸ σχολεῖο. Ἀλλὰ κι' ὁ πιὸ
ἀδύνατος, ἂν δὲν εἶναι ἄρρωστος, ἢ
ἂν δὲν βρίσκεται σὲ ἀνάρρωση ἀπὸ
μεγάλὴ ἀρρώστεια, μπορεῖ νὰ κρατῇ
τὴν Καθαρὴν και τὴ Μεγάλην Ἑβδο-
μάδα, και τὰ Τεταρτοπαράσκεια τῶν
ἄλλων ἐβδομάδων τῆς Σαρακοστῆς.

Αὐτὰ γιὰ κείνους ποὺ τρῶνε τίς
νηστήσιμες ἡμέρες ἀπὸ ἀψηφησιὰ,
περιφρόνηση κι' ἐξυπνάδα. (Τέτοια
ἐξυπνάδα νὰ τὴ χαίρουνται). Ἀλλὰ
τὸ ἴδιο ἀξιοκατάκριτο μοῦ φαίνου-
νται κι' ἐκεῖνοι ποὺ, ἂν και νηστεύουν
τάχα, κάνουν κατάχρηση ἀπὸ τὰ πιὸ
τρυφηλὰ νηστήσιμα φαγιὰ και γεμί-

ζουν τὴν κοιλιά τους τὴ Σαρακοστή
περισσότερο παρὰ τίς ἐλεύθερες ἡμέ-
ρες. Ἀστακοί, γαρίδες, αὐγοτάραχα,
χαδιάρια, μανιτάρια, σπαράγγια, κομ-
πότες, φρούτα, κρασιὰ, σαμπάνιες
— ὅλα βέβαια νηστήσιμα: μ'α εἶναι
νηστεία αὐτή; Τὸ πνεῦμα κι' ὁ σκο-
πὸς τῆς νηστείας δὲν εἶναι μόνο νὰ
μὴν τρῶῃ κανέναν κρέατα, ψάρια
και γαλατάρια εἶναι και νὰ τρῶῃ λι-
τά, μέτρια, λίγο. Προτιμώτερο μοῦ
φαίνεται νὰ φάῃ κανεὶς τὴ Σαρακο-
στὴ λίγο βραστὸ κρέας ἢ ἕν' αὐγό
— «τροφήν, οὐ τρυφήν» ὅπως εἶπε
ὁ θεὸς Χρυσόστομος—παρὰ νὰ κα-
θήσῃ και νὰ περιδρομιάσῃ σ' ἕνα σα-
ρακοστιανὸ τάχα τραπέζι, ποὺ τὰ ὀ-
ρεχτικά του θὰ ἦταν μεγάλες σαλω-
νίτικες ἐλῆδες παραγεμισμένες με...
μαῦρο χαδιάρη! Αὐτὸ εἶναι μιά κα-
ταστρατήγηση τοῦ... νόμου περὶ

νηστείας, ἕνας ἐμπαιγμός. Κι' ὅποιος
ἔχει τὴν κατεργαριὰ και τὰ μέσα νὰ
τὸν κάνῃ—ἔ, βέβαια, τὸ μαῦρο χα-
διάρη ἔχει σήμερα 5000 δραχμὲς ἢ
ὀκτὼ!—θὰ δώσῃ λόγο στὸ Θεό, ὅπως
κι' ἕνας πού, χωρίς ἀνάγκη, θάτρω-
γε κοτόπουλο τὴν Καθαρὴν Δευτέρα.

Μ' ὅλ' αὐτὰ—γιὰ νὰ γυρίσουμε
στὴν ἐρώτηση ποὺ ἔκαμαν στὸν πα-
πά—μιά κακὴ πράξη εἶναι πάντα
κάτι χειρότερο ἀπὸ μιά κατάλυση σὲ
ἡμέρα νηστείας. Καὶ θυμοῦμαι τῶρα
τί εἶπε ὁ μεγάλος Λασκαράτος στὴν
ὕπνερτριά του ποὺ κλαιγόταν πὼς
ἔφαγε αὐγὰ κάποια σαρακοστή, ἐνῶ
δὲν ἔδινε πεντάρα ποὺ «ἔκανε Ἀθη-
Γιάννη» (ἐκλεθε). «Ἀναλαμβάνω τὴν
εὐθύνην τῶν αὐγῶν!» Σὰ νὰ τῆς ἔ-
λεγε: σὲ σένα μένει ἡ εὐθύνη τῆς
κλειψιάς.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

12

Ἐτρώγανε μέρες ὀλάκερες. Ἐπειτα ἐπάτησε τὰ σταφύλια στὸ ληνὸ—
ἄλλες τόσες ἡμέρες—κι' ἔβαλε τὸ μούστο στὰ βαρέλια. Κουβάλησε ἀκόμα
στὶς ἀποθήκες και τὰ ταίπουρα. Κι' ἀφοῦ τελείωσε ὅλη τὴν ἐργασία,
στάθηκε ἀπέξω ἀπὸ τὸν τοῖχο και φώναξε δυνατὰ:

— Κύριε Γιάντα!

Ἐτοίμα ὅλα! Κοπιᾶσε
νὰ ιδῇτε.

Ἀμέσως γκρεμίστη-
κε με κρότο ἕνα μέρος
τοῦ τοῖχου κι' ὁ Γιάντας
παρουσιάστηκε.

Ἐρρίξε μιά ματιὰ
στὰ τρυγημένα ἀμπέλια
και κατόπι μπῆκε στὶς ὀ-
πόμενες ἀποθήκες ὅπου ὁ
Γιάντας εἶχε ἀραδιά-
σει ταχτικά τὰ βαρέλια.
Ὁ Γιάντας δοκίμασε
μούστο ἀπὸ τὸ πρῶτο και
τὸ τελευταῖο βαρέλι κι'
εὐχαριστήθηκε πολὺ.

— Μπαῖο, Γιαννά-
κη, εἶπε, εἶσαι καλὸ παι-
δί. Ἐγὼ θὰ σοῦ πληρώ-
σω τὸ κόπο σου, γιατί
δὲ θέλω νὰ πῇ κανέναν
πὼς ἐδούλεψες χάρισμα
τὸ Γιάντα τοῦ Βουνοῦ.
Ὅριστε, πάρε αὐτό.

Και λέγοντας αὐτὰ
ἔδωσε στὸ παιδί ἕνα παρᾶνεο κρεμμύδι. Δὲν ἦταν βέβαια σπουδαῖα ἡ
πληρωμὴ τοῦ Γιάντα, ὁ Γιαννάκης ὅμως πήρε τὸ κρεμμύδι γελαστός.

— Εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε Γιάντα, γιὰ τὸ πολὺτιμο δῶρο σας, εἶ-
πε εὐγενικά.

— Κι' εἶναι πολὺτιμο πραγματικῶς! ἀποκρίθηκε ὁ Γιάντας. Ὅταν
γυρίσῃς με τὸ καλὸ στὸ σπίτι σου, ἄμα χρειάζεσαι τίποτα—ὅτι κι' ἂν

είναι αυτό—μυρίζε το κρεμμύδι σου και θά το έχης μέσα σ' ένα λεπτό. Με τα τελευταία αυτά λόγια, τοίχος και Γίγαντας χάθηκαν διαμιάς, κι' ο Γιαννάκης ήταν πάλι ελεύθερος να εξακολουθήσει το δρόμο του προς την κορφή του βουνού.

(Ακολουθεί)

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Ο Χάρβεϊ πήδησε πίσω κατατρομαγμένος και βγάζοντας μία φωνή φρίκης, ενώ ο Ντάν ξεπούσε στα γέλια.

— Είναι μία φώκαινα, είπε κι' ήρθε να μās γυρέψει ψυροκεφαλές. Έτσι σηλώνονται δόλορες στην άκρη της ούρας τους όταν πεινούν. Η άνασσα της δεν σου μυρίζει νεκρού λιλας;

Μία φρικτή αποφορά βρώμιου ψαριού γέμισε την ατμόσφαιρα τη στιγμή που χάνονταν στη θάλασσα ή λευκή κολώνα και το νερό ταράχτηκε σε μεγάλους απαλούς κύκλους.

— Δεν είχες ξαναϊδεί ποτέ σου φώκαινα στημένη δόλορη επάνω στην ούρα της. Θά ιδής που θά τις βαρεθής ώπου να τελειώσουμε. Ήρεις, είναι καλό να είναι δυο μούτσοι στο καράβι. Ο Όττο μου έπεφτε πολύ μεγάλος κι' ύστερα ήταν ξένος, Σουηδός. Όλη ώρα δερνόμαστε με ταξύ μας. Κι' αυτό θά μ' ένοιαζε το λιγώτερο αν μιλούσε τουλάχιστον σαν χριστιανός. Έ, νυστάζεις;

— Είναι ψάριος στη νύστα, είπε ο Χάρβεϊ κουτουλώντας.

— Δεν επιτρέπεται να κοιμάται κανείς την ώρα της βάρδιας. Ήπνα και πήγαινε να ιδής αν το φανάρι της πρόμης είναι αναμμένο κι' αν καίη καλά. Είναι βάρδια τώρα, Χάρβεϊ, κατάλαβες;

— Μπα! Και τί μπορεί να μās τύχη; Η νύχτα είναι ξάστερη σαν ημέρα. Ωωώχ.

— Έτσι ακριβώς μπορεί να την πάθη κανείς, λέει ο μπαμπάς. Καλός καιρός, καλός ύπνος, κι' ώπου να το καλοκατάλαβής βρίσκεσαι κομμένος στα δύο από ένα βαπόρι της γραμμής και δεκαεφτά αξιωματικοί μ' όλοχρυσά γαλόνια σηκώνουν το χέρι τους και παίρνουν θρκο πώς τα φώτα σου ήτανε σβυσμένα και πώς έκανε τέτοια ομίχλη, που δεν μπορούσε να ιδή κανείς ούτε τη μύτη του. Χάρβεϊ, σ' έχω πάρει από καλό μάτι, μ' αν ξανακουτουλήσης δεύτερη φορά, θά σου κοπανάσω μία στο κεφάλι με την άκρη τούτου του σκοινιού.

Και τότε το φεγγάρι, που στόν

Μπάγκο βλέπει κάθε λογής παράξενα πράγματα, είδε από εκεί ψηλά που βρίσκεται, ένα ψηλό λεπτοκαμωμένο αγόρι, με παντελόνια γκόλφ και κόκκινο σακκάκι να κάνη τρικλίζοντας τόν γύρο του καταστρώματος μιας γολέττας έδδομηγντα τόννων, ενώ από πίσω του, στριφογυρίζοντας απειλητικά την άκρη ενός σκοινιού, επήγαινε σαν βασανιστής ένα χαμίνι μόλις μεγαλύτερό του, που ανάμεσα σε κάθε χτύπημα που έδινε, κουτουλούσε βαρειά και χασμουριόταν.

Το δεμένο τιμόνι βογγούσε κι' έτριζε ελαφρά, το μισοφουσκωμένο πανί πλατάγιζε στο απαλό φύσημα της αύρας, και η αξιοθρήνητη λιτανεία εξακολουθούσε χωρίς διακοπή. Ο Χάρβεϊ παρακαλούσε, εξόριζε, απειλούσε, κλαψούριζε και στο τέλος έβαλε για καλά τα κλάματα. Ο Ντάν, ενώ τα λόγια μπερδεύονταν στο στόμα του του εξυμνούσε τις αρετές της άντοχής, χτυπούσε το σχοινί του στόν άέρα και σκόνταβε τότε επάνω στις βάρκες, τότε στην κουπαστή. Επί τέλους το ρολόι της καμπίνας έσήμανε δέκα και με το δέκατο χτύπημα ο Πέν ξεπρόδαλε στο κατάστρωμα. Βρήκε δυο παιδιά, η μάλλον δυο άμορφους όγκους σωριασμένα τ'ένα κοντά στο άλλο μπροστά στο μεγάλο κατάρτι και τόσο βαθεία άποκοιμισμένα ώστε κυριολεκτικώς τα κύλισε ως τις κουκέττες τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ήταν ο μολυβένιος εκείνος ύπνος που ξεκαθαρίζει το μυαλό, τα μάτια και την καρδιά και καθίζει τον άνθρωπο ψάριον της τείνας μπρος στο τραπέζι. Αδειασαν από ένα βαθύ πιάτο γεμάτο από ζουμί και κομμάτια ψάρι—τα απομεινάρια των ψαριών που είχε μαζέψει ο μάγειρας την περασμένη νύχτα. Ήπλυναν τα πιάτα και τις καταρόλες των μεγάλων που είχαν φύγει κιόλας για το ψάρεμα, έκοψαν λαρδί σε λεπτές φέτες για το μεσημερινό γεύμα, γέμισαν τα φανάρια λάδι, κουβάλησαν κάρβουνα και νερό για τόν μάγειρα και έκαναν μία μικρή επιθεώρηση στο μπροστινό άμπάρι, όπου βρίσκονταν αποθηκευμένα τα τρόφιμα του

καραβιού. Μία ωραία ημέρα ακόμη—ήρεμη, γλυκειά και ξάστερη και ο Χάρβεϊ γέμισε τα πλεμόνια του με καθαρόν άέρα.

Στο διάστημα της νύχτας είχαν ανεβή κι' άλλες γολέττες στόν Μπάγκο και τα μακρουλά γαλάζια κύματα ήταν γεμάτα πανιά και ψαρόδαρκες. Μακρούα, στο βάθος του ορίζοντα, ο καπνός ενός βαποριού, που το σκάφος του έμενε άδρατο, μουντζούρωνε το γαλάζιο τ' ουρανού και κατά τ' ανατολικά οι παπαφίγκοι ενός μεγάλου καραβιού που μόλις φούσκωναν, έκαναν ένα μεγάλο τετράγωνο λεκέ. Ο Ντίσκο Τρούπ εκάπνιζε άκουμπιμένος επάνω στο καμπούνι—με το ένα μάτι του στα πλεούμενα ένα γύρω και το άλλο στόν άνεμοδείκτη που κυμάτιζε στην κορυφή του μεγάλου καταρτιού.

— Όταν ο μπαμπάς έχει τέτοια μούτρα, κάτι σπουδαίο βάζει με το νοού του, είπε ο Ντάν ψιθυριστά. Βάζω στοίχημα τ'ε μισθό μου και τ'ε μερτικό μου πώς γρήγορα θά σαλπάρουμε. Ο μπαμπάς τόν ξέρει τόν μπακαλιάρo και όλοι οι ψαράδες τόν ξέρουν αυτό. Δεν τούς βλέπεις που έρχονται ένας-ένας, κάνοντας σαν να μ'ην μās πήραν τάχα είδηση, αλλά στριφογυρίζοντας αδιάκοπα γύρω μας; Αυτό έδω είναι ο «Πρίγκηπας Λεμπού». Είναι ένα καράβι από τ'ο Τσάταμ. Ανέδθηκε χθές το βράδυ. Και βλέπεις εκείνο το μεγάλο με τ'ε μπάλωμα στο πανί της μετζάνας και τόν καινούργιο φλόκο; Αυτό είναι το «Κάρρι Πίλμαν» από τ'ο Ουέστ Τσάταμ. Δεν θά τ'ο κρατήση πολύ τ'ε πανί του, εκτός αν έχη αλλαγή ή τύχη του από πέρσο. Όλο τ'ο παίρνει το ρέμα και καμιά άγκυρα δεν μπορεί να τ'ο κρατήση. Όταν ο καπνός ανεβαίνει έτσι, σαν μικρές-μικρές κουλουρίτσες, τότε ο μπαμπάς μελετάει τα ψάρια. Αν πηγαίναμε τώρα κοντά του και τ'ο μιλούσαμε θά γινόταν έξω φρενών. Την τελευταία φορά που τόλμησα να τ'ο κάνω, άρπαξε μία μπότα και μού την κατάφερε στο κεφάλι.

Ο Ντίσκο Τρούπ κοίταζε μπροστά του με την πίπα ανάμεσα στα δόντια του και με μάτια που έμοιαζαν σαν να μ'η βλέπουν τίποτε. Καθώς έλεγε ο γιός του, μελετούσε το ψάρι κι' έβαζε όλη του την πείρα και τή γνώση τ'ο Μπάνγκο στην μελέτη αυτή. Παραδεχόταν την παρουσία των άλλων καραβιών στόν γύρω ορίζοντα σαν άναγνώριση της άνωτερότητάς του. Και η άναγνώριση δεν άργησε.

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Σ' όλον τ'ο δρόμο δεν περπατούσε ο Κουτσογιάννης, αλλά πετούσε. Μεγάλη χαρά τόν είχε πιάσει, που έμελλε να ιδή τα Γιάννινα. Άκουε από τα μικρά του χρόνια ότι είναι πολιτεία κι' όχι χωριό, ότι είχε άπ' όλα τα πράγματα τ'ο κόσμου, αλλά δεν μπορούσε να καταλάβη πώς ήταν ή πολιτεία. Εκείνο μονάχα που ήξερε άδριστα για τα Γιάννινα, ήταν ότι βρίσκόταν εκεί και τ'ο πουλιοσ το γάλα, και πώς πουλούσαν κι' άγόραζαν εκεί ο κόσμος, τι ήθελαν. Και πάντα άνειρευόταν να τ'ο ιδή και με τα μάτια του.

Ήταν μεσημέρι, όταν έφθασαν στην «Προσκύνηση». Προσκύνηση λέγεται μία ραχούλα άπ' όπου φαίνεται ή λίμνη, το κάστρο κι' ένα κομμάτι από τα Γιάννινα.

Άπ' εκεί άγνάντεψε για πρώτη φορά ο Κουτσογιάννης τα Γιάννινα, και στη στιγμή έμεινε με το στόμα άνοιχτό από τήν όμορφη τής πολιτείας, που ξετυλιγόταν μπροστά του. Άριστερά ή λίμνη, με τα λαμπρά και ξάστερα νερά της, σαν άπέραντος καθρέφτης, που καθρεφτιζόταν μέσα της ο καταγάλανος ουρανός και τα βραχώκιστα και λογοσκοπέστα βουνά, το Μιτσικέλλι, ο Δρίσκος και τα Τζουμέρκα. Δεξιά τ'ο πελώριο κάστρο με τ'ους πύργους του, τις πολέμστρες του, τα κανόνια του, και τα τζαμιά του, μεγάλο-μεγάλο κι' άκίνητο, σαν μικρό βουνό. Και γύρω σ' αυτό ή πανώρια πολιτεία, με τα άλογάριαστα σπίτια της, με τις κεραμιδοσκεπαστες σκεπές της κόκκινες σαν παππαρούνες, με τα καταμαυρα κυπαρίσσια της, και με τ'ους πανύψηλους μιναρέδες της, που ξεπετούσαν ψηλά, σαν γιγάντιες λόγχες.

Σ' αυτό τ'ο ανεπάντεχο και παράδοξο θέαμα, ο Κουτσογιάννης τάχα-

σε, φοβήθηκε, νόμισε πώς άνειρευόταν. Πύριζε τ'ο μυαλό του σ'α σβούρα και στάθηκε άκουμπώντας στην άγκλίτσα του. Έκανε τ'ο σταυρό του κι' έλεγε μονάχος του:

— Πώ! Πώ! Τί πολιτεία! Χρειάζεται να έχη δεκατέσσερα μάτια κανείς και πάλι δεν τή χορταίνει!

Γυρίζοντας ύστερα πρ'ος τόν Κώστα, τόν έρώτησε:

— Τί είν' αυτό, που είναι σ'α μεγάλος καθρέφτης. Μήπως είναι ποτάμι; Γιατί δεν τρέχει, αν είναι ποτάμι;

— Αυτό είναι λίμνη...

— Τί θά πη λίμνη;

— Πολυυυυ νερό, μεγααααάλη γούρνα.

— Αυτή είναι ή λίμνη, που λέν; Πώ! Πώ! τί πράμα είναι! Άπό που έρχεται κι' ως που πάει;

— Νά, α'ουτ'ο βγαίνει κι' α'ουτ'ο χωνεύει τ'ο περισσότερο. Τ'ο άλλο, χωνεύει μακρότερα.

Α Π Ο Κ Ρ Ι Ε Σ

Από γνωστές Διαπλάσους με μασκαράτικα

— Κι' αυτό τ'ο μεγααααάλο, που είναι σ'α μαντρί, κι' έχει γύρα-γύρα ψηλούς τοίχους, αντί για φράχτη, τί είναι;

— Αυτό είναι τ'ο κάστρο. Α'ουτ'ο μέσα είναι τα κανόνια, ο στρατός, οι φυλακές.

— Πώ! Πώ! Τί μεγάλο, που είναι τ'ο έρημο! Άν ήταν μαντρί, ώρε Κώστα, πενήντα χιλιάδες γιδoπρόδατα θά χωρούσαν μέσα! Δέ θά χρειάζόταν καθόλου σκυλιά, γιατί ο λύκος κι' οι κλέφτες θά χρειάζονταν να γίνουν πετούμενα, για να μ'πουον μέσα.

Κι' αυτά τα θεωράτα τ'α σουδλιά, πούναι δέκα φορές ψηλότερα άπάνω από τα σπίτια, τί είναι;

— Αυτά είναι τζαμιά... πάει να πη τουρκοκλησιές. Α'ουτ'ο ψηλά, που φαίνεται, σαν στρογγυλή εξέδρα, άνεβαίνει ο Χότζας και διαβάζει.

— Τί είν' α'ουτ'ος ο χότζας;

— Είναι ο τουρκόπαπας.

— Κι' εκείνο τ'ο σπίτι, που είναι ψηλότερο άπ' όλα τ' άλλα, τί είναι;

— Αυτό είναι τ'ο διοικητήριο... Α'ουτ'ο μέσα κάθεται ο διοικητής, κι' α'ουτ'ο μαζεύει τ'ους μεγάλους και κάνει συμβούλιο.

— Πώ! Πώ! τί μεγάλο και τί ψηλό που είναι!

— Όστερα άπ' όλα αυτά τ'α έρωτήματα ξεκίνησαν για μέσα.

Προχωρούσαν δλοένα, σαν και πρίν, ο Κώστας καθάλλα, κι' ο Κουτσογιάννης πεζός, με μόνη τή διαφορά, ότι τώρα ο Κουτσογιάννης δεν πήγαινε μπροστά, όπως πρίν αλλά πίσω, γιατί κοντοστεκόταν κάθε τόσο και θαύμαζε με τι έβλεπαν τα μάτια του.

Δεν είχαν φθάσει ακόμη στο Δημοτικό φέρο, όταν ο Κουτσογιάννης ξεφώνισε δυνατά, σαν να τόν είχε δαγκάσει σκορπίος.

— Άδερφούλη Κώστα! Τί θάμα είν' α'ουτ'ο!

— Ποιό; τ'ο είπε ο Κώστας.

— Τί διάβολος είν' ο κείνος, που περπατάει άπάνω στο νερό;

(Ακολουθεί)

Γ. ΜΕΓΑΣ

[Κατά διασκευήν από τ'ο διήγημα τ'ο ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ]

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝ ΗΜΟΥΝΑ

“Αν ήμουνα της άνοιξης λουλούδι
Με χίλια μύρια χρώματα,
Γύρω θα σκόρπιζ’ άρώματα,
“Αν ήμουνα της άνοιξης λουλούδι.

“Αν ήμουνα σπαθάτο χελιδόνι
Με γλυκοκελαϊδίσματα,
Θάφερα χαιρετίσματα,
“Αν ήμουνα σπαθάτο χελιδόνι.

“Αν ήμουνα γλυκόφωνο αηδόνι
Στου ήλιου θάψελνα τὸ δέλι
Τῆς ζωῆς μας τὸν Ἀπρίλη,
“Αν ήμουνα γλυκόφωνο αηδόνι.

Κι’ αν ήμουνα γέλιο, χαρὰ κι’ ἐλπίδα
Θὰ πῆγαινα τὴν εὐτυχία
ὅπου σπαράξ’ ἡ ἀπελπισία,
“Αν ήμουνα γέλιο, χαρὰ κι’ ἐλπίδα.

Λευκὴ Καμέλια [B]

ΣΤΟ ΜΠΑΛ - ΜΑΣΚΕ

— Τὴν Κυριακὴ θὰ πάω σ’ ἓνα μπάλ-
μπασκέ, μὴ εἶπε ἡ φίλη μου. Θέλεις
νὰ ρθῆς κι’ ἐσύ; Θὰ εἶναι πολλὰ παι-
διά καὶ θὰ περάσουμε ὥραια.
— “Ερχομαι τῆς λέω, ἀλλὰ δὲν ἔχω
ἔτοιμο κοστούμι.
— Δὲν πειράζει, θὰ βοῆς ἐκεῖ ὅ,τι
θέλῃς.

— Μὰ ποὺς δίνει τὸ χορὸ; ρώτησα.
— Τὸν δίνει ἡ κυρία Διάπλασις στὰ
σαλόνια τῆς.

Εἶχα ἀκούσει γι’ αὐτὴν τὴν κυρία,
καὶ γιὰ τοὺς χορούς τῆς πού εἶχαν πάν-
τα μεγάλῃ ἐπιτυχία.

Τὴν Κυριακὴ λοιπὸν τὸ ἀπόγευμα
πῆγαμε.

“Ὅταν πλησιάσαμε, νοιώσαμε μιὰ εὐ-
χάριστη *Εὐωδία Ρόδου* πού γέμισε τὸν
ἀέρα. Κι’ ἀλήθεια, ἡ σάλλα ἦταν στο-
λισμένη με *Γαρύφαλλα, Γιασεμιά, Γιο-
λία* κι’ ἄλλα λουλούδια. Στὴν εἴσοδο
στέκει μιὰ *Γλυκογέλαστη* μικρούλα πού
υποδέχεται τὸν κόσμο.

Μπαίνουμε καὶ θαμπονόμαστε ἀπ’
τοὺς πολλοὺς μασκαράδες. Εἶχε ἐκεῖ
μέσα, ὅ,τι μπορεῖ νὰ φανταστῇ κανεὶς:
Νεράιδες, Παλιάντους, Πεταλούδες
πολύχρωμες... Νὰ κι’ ἓνας *Λευκὸς*
Ἀγγελος, μιὰ *Ἀεροπορίνα* μιὰ *Ταίγ-
γανόπουλα*. Σὲ μιὰν ἄκρῃ κἀθετα μιὰ
Τρελλοπαρέα ἀπὸ μερικά παιδιά πού
χαλοῦν τὸν κόσμο ἀπ’ τῆς φωνές. Σ’ ὅλη
τὴ σάλλα εἶναι σκορπισμένα *Διαβολά-
κια*. Τρέχουν ἐπάνω - κάτω, πειράζουν
τὸν καθένα καὶ χάνονται στὸ λεπτό.

Γυρίζοντας εἶσι μέσα στὴν αἴθουσα,
πλησιάζουμε σὲ μιὰ παρέα πού μὲς θάμ-
πως ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς. Ἡ μιὰ ἦ-
ταν ἡ θεὰ *Ἀθηνά* με τὴν περικεφαλαία
τῆς, δίπλα τῆς ὁ *Ποσειδών* με τὴν
τρίαινα στὸ χέρι. παραπέρα ὁ *Ερμῆς*

με τὸ κυρῆκειον, ὁ *Ζεὺς*, ἡ *Ἥρα* κι’ ἄλ-
λοι *Θεοὶ Ὀλύμπιοι*.

Κοντὰ σ’ αὐτοὺς μιὰ ἄλλη μεγάλη πα-
ρεὰ συναγωνίζοιαν σὲ λαμπρότητα.
Ἦταν *Βασιλοπούλες* διάφορες. Ἀνάμε-
σά τους ξεχωρίζω τὴ *Μαρία Στούαρτ*.

— Δεσποινίς, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶ-
στε ἀμυσκάρευτε ἐδὼ μέσα, ἀκούω ξα-
φρον πῶς μου μιὰ φωνή. Γυρίζω καὶ
βλέπω ἓνα *Ναυτάκι* κι’ ἓναν *Τζόκεϋ*.

— Πηγαίνετε, μοῦ λένε, σ’ ἐκεῖνο τὸ
καμαρίνι καὶ θὰ βοῆτε ὅ,τι στολὴ θέ-
λετε.

Πῆγα. Μιὰ *Ναπολιτάνα* στεκόταν
στὴν πόρτα. Φόρεσα γρήγορα-γρήγορα
ἓνα μακρὸ ἄσπρο φόρεμα, πέρασα δυὸ
λευκὲς φτερούγες στοὺς ὤμους, πῆρα
κι’ ἓνα δάφνινο στεφάνι στὸ χέρι κι’ ἐ-
γείνα ἡ *Νίκη* [B]

ΤΑΞΙΔΙ

Τὸ λιμάνι εἶναι ὕψος κι’ ἀνυπόφορο.
Τὸ βατόρι τ’ ἀφίνει πῶς τὸν ἐνὸ μισο-
διακρίνω τοὺς σκελετοὺς τῶν γερανῶν
καὶ τὸν καταρτιδῶν. Μποροῦν μὰς ἀφροί
κι’ ἀπὸ πάνω ἓνας μαῦρος πικνὸς κα-
πνὸς, πού ψηλάει λιγάνι καὶ μένει πῶ-
σω. Φεύγω γιὰ ἓνα κοντινὸ μέρος - οὐτὲ
δέκα ὥρες — καὶ νιώθω τὴ φυγὴ νὰ μὲ
συνεπαίρνει, νὰ μὲ τραβᾷ κι’ ἐγὼ δὲν
ξέρω σὲ τί λογὴς παραπλανήματα.

Εἶν’ ἓνα συναίσθημα γλυκὸ νὰ νοιώ-
θῃς πὼς εἶσαι σ’ ἓνα δρόμο χωρὶς τέρ-
ματα καὶ λιμάνια, πὼς με τὸ ἴδιο κῆμα
μπορεῖς νὰ φτάσῃς στὴν ἄκρῃ τῆς γῆς.
“Ὅμως δὲν εἶναι σὺλληψη τῆς χίμαιρας.

Τὸ καράβι ἀντιλαμβάνει ἀπὸ χιλιάδες
φωνές καὶ ἡχους. Μιὰ κοπέλλα με τὰ
μαλλιά ἀνακατωμένα ἀπὸ τὸ φύσημα.
Μουσμουρίζει κοντὰ μου ἓνα τραγουδί.

Δὲν παύουν τὰ λόγια. Μόνον βλέπω
πὼς ἔχει μάτια σκοῦρα, σὰν κρυφὸ βυ-
θὸ ἡ σκοτεινὸ οὐρανὸ — φαντασιές στὴ
θάλασσα — κι’ ἓνας ἀπ’ τὸ πλήρωμα ξα-
πλωμένος ὦρα στ’ ἀμπάρι διαβάζει ἀκο-
τείνιασε κι’ αὐτὸς με τὰ μάτια κολλητὰ
στὸ βιβλίο ἀκόμη διαβάζει. Τί νάνα; Τὸ
ρυθμικὸ κούνημα με νανουρίζει.

Τί νάταν ἀλήθεια οἱ Γοργόνες; Τὸ
δίχως ἄλλο συντροφιά τῶν ναυτικῶν.
Μέρες στὸ πέρασος φτιάσανε τῆς φαν-
ταστικὲς κοπέλλες γιὰ νὰ περῶνε τὸν
καιρὸ τῆς γαλήνης. Μονάχα στὴ γαλή-
νῃ. Στὴ φουρτούνα εἶχανε παρέα.

Κάτω δ’ θερμαστὴς νοστάλγησε, φαί-
νεται, κι’ ἀκούγεται ἓνας σωτὸς ἡχος,
σὰν τραγουδί. Τὸ λιμάνι πού πηγαίνου-
με θὰ εἶναι καθάρθ, χωρὶς ὕγρασία,
φωτεινὸ. Τώρα λίγα ἄστρα ἀπὸ πᾶ-
νω μὰς εἶναι ἀσμένια, καὶ τὰ φωτά-
κια τοὺς παίζουνε νόστιμα, σὰ σπιθί-
τσες παιχνιδιῶν. Τ’ ἄστρα, ἡ θάλασσα...

Μιὰ γλυκεῖα νόσση κλείνει γιὰ καλὰ
τὰ μισοσφάλιστα μάτια μου.

Μιὰ φωνὴ χοντρή πού μιλοῦσε δυνα-

τὰ με ξύπνησε· στὰ δεξιὰ μου εἶδα ἓνα
πράσινο φανάρι ν’ ἀναβοσβύνει με χρο-
νο. Εἶναι νύχτα ἀκόμη...

“Ἐνα δυνατό λαμπύρισμα με ξύπνησε
καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω καλὰ - καλὰ
βρέθηκα μέσα σ’ ἓνα αὐτοκίνητο, πού
ἔτρεχε ἀνάμεσα σὲ θάλασσα κι’ ἐλιές.

Απὸ τὸνεϊρο στὸ θαῦμα, σκέφτηκα,
καὶ οἶγισα ἀπὸ τὴν ταχύτητα.

Μελέαργος [A]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ

(“*Ιδε Διάπλασις τοῦ 1938, φυλλ. 34*)

- 1.—Εἰς τὴν σελ. 297 στ. α’ στ. 17 (Τὸν
Σῶγερ) ἀντὶ *κομπάζοντας* θέλει
κομπιάζοντας.
- 2.—Εἰς τὴν σελ. 297, στ. γ’ στ. 29 (Τὸν
Σῶγερ) ἀντὶ *μουλάρι* θέλει *πουλάρι*.
- 3.—Εἰς τὴν σελ. 298, στ. α’ στ. 30 (Τὸν
Σῶγερ) ἀντὶ *εἴπες* θέλει *εἶδες*.
- 4.—Εἰς τὴν σελ. 299, στ. α’ στ. 29
“*Ἀθην. Ἐπιστολὴ*) ἀντὶ *βαθύτερο*
θέλει *βαρύτερο*.
- 5.—Εἰς τὴν σελ. 299, στήλ. α’ στ. 52
“*Ἀθην. Ἐπιστολὴ*) ἀντὶ *γύριζε* θέ-
λει *μύριζε*.
- 6.—Εἰς τὴν σελ. 300, στήλ. γ’ στ. 20
(Μαμμουθ) ἀντὶ *δργή* θέλει *δρμή*.
- 7.—Εἰς τὴν σελ. 300, στήλ. γ’ στ. 63
(Μαμμουθ) ἀντὶ *ἀποχώρηση* θέλει
ὑποχώρηση.
- 8.—Εἰς τὴν σελ. 301, στήλ. β’ στ. 6
(Μαμμουθ) ἀντὶ *ἀνία* θέλει *μανία*.
- 9.—Εἰς τὴν σελ. 302, στήλ. β’ στ. 9
(Τὸ παιδί) ἀντὶ *χωρίζοντας* θέλει
χαρίζοντας.
- 10.—Εἰς τὴν σελ. 302, στήλ. α’ στ. 31
(Τὰ χελιδόνια) ἀντὶ *πεταμένα* θέλει
πεθαμένα.

Οἱ δυσκολότερες λέξεις, πού ἐλάχι-
στοί τις βοῆσαν, ἦταν *πουλάρι* ἀντὶ
μουλάρι, μύριζε ἀντὶ *γύριζε*, *δργή* ἀντὶ
δρμή. Καὶ τῆς 10 λέξεις δὲν τις βοῆσαν
παρὰ μόνον δύο: ἡ *Ἰσις* στὴ Μεγ.
Τάξῃ κι’ ἡ *Βασίλισσα Νεφερίτις* στὴ
Μικρὴ. Μόνον ἡ *Ἡλιοπερίχνη* βοῆ-
κε 9 καὶ γι’ αὐτὸ μόνον αὐτὴ παίρ-
νει δευτέρου βραβεῖο, καὶ τὰ τρίτα τρίτα
τὰ παίρνουν ὅσοι βοῆσαν ἀπὸ 8.

Στὸ φύλλο ὑπῆρχαν καὶ ἀρκετὰ ἄλλα
τυπογραφικὰ λάθη *ἀκούσια*, πού ἀρκε-
τοὶ τὰ βοῆσαν· ἐννοεῖται πὼς αὐτὰ δὲν
συμπεριλαμβάνονται στὰ ὀρθὰ καὶ δὲν
παίζουν κανένα ρόλο στὴ βαθμολογία.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, κα-
θὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : “*Ισις*
[20E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : “*Ἀδολφ*
[18E], “*Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας* [18E]
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : “*Γκάβι* [17E]
“*Μαργαρίτα* [17E], “*Υδραϊόπουλο* [17E].

Α’ ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [15 E] εἰς ἑκα-
στον: Λορέλ, Λαῖς Μπρουν, Ντέτε-
κτὴ Φάντασμα, Νίκη, Ἀλεξία Σίφου-
νας, Γαρυφαλλο, Γαβριῆς, Μπετόβεν,
Πρίγκηψ τῆς Ὀμζλῆς, Λευκὴ Καμέ-
λια.

Β’ ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [14 E] εἰς ἑκα-
στον: Ἀσπρος Γλάρος, Ἀπλὴ Ζωή, Ὁ-
λυμπιονίκης, Ἀταλάντη, Κίτρινη Ἀ-
ράχνη, Ἀνθροπάκος, Δοξασμένο Ἀ-
κρωτήρι, Στέφανος τῆς Δόξης, Χαρά,
Σκιά.

Γ’ ΕΠΑΙΝΟΣ: ἀπὸ [12E] εἰς ἑκα-
στον: Δεντρί, Ρεμῆς, Δοῦς Ὀμπλιγκαν-
τώ, Μάγισσα Λαλίγνα, Στέλλα Βιολάν-
τη, Ντάνιελ Νταριέ, Βαρόνος Δελλα-
κάτσερης, Ἡλέκτρα.

Εὐφρημος Μνεῖα, ἀπὸ [10 E] εἰς ἑκα-
στον: Χρυσαστός, Μιχαὴλ Στρογκώφ,
Ὁρεσιβία, Κεφαλλονίτικο Ἀκρογιάλι.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

“*Ἀθῆναι 42 ὁδὸς Εὐριπίδου*
τὴν 14 Φεβρουαρίου 1939

Οἱ διαγωνισμοὶ τῶν Σχολείων τελείω-
σαν — καὶ γιὰ τὰ αποτελέσματα δὲν ἀμψι-
βάλλω — οἱ Ἀποκρίες ἐτελείωσαν, ὥστε θὰ
ἔχετε τώρα καιρὸ νὰ καταγίνεσθε καὶ μὰ-
ζι μου περισσότερο. Περιμένω λοιπὸν
γράμματα ἀπ’ ὅλους σας, καὶ προπάντων
ἀπὸ ἐκείνους πού δὲν μοῦ ἔγραψαν αὐτὸ
τὸν καιρὸ γιὰ τῆς παραπάνω αἰτίες ἡ...
προφάσεις.

Ἀλήθεια, *Φιλόσοφε*, οἱ φετινὲς Ἀ-
σκήσεις σοῦ φτάνουνται πῶς δύσκολες ἀπὸ
τῆς περὶνέας; Μπορεῖ νὰ εἶναι. Ἀλλὰ σιγά-
σιγά θὰ συνηθίσῃς νὰ λύνης κι’ ἀπ’ αὐτές
καὶ τὸ λυσόχαρτό σου δὲν θὰ πάη χαμένο.
Πολὺ ὥραιο αὐτὸ τὸ θέμα γιὰ τὴ Σελίδα
Συνεργασίας κι’ ἐλπίζω νὰ τὸ γράψῃς γρή-
γορα καὶ νὰ μοῦ τὸ στείλῃς. Ἐλαβε καὶ
τὸ ἀντίτιμο τοῦ φυλλαδίου τῆς Π. Κ. κι’
εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φροντίδα.

Ὁ Ἀνανίας, *Τζόκεϋ*, πού εὐχαριστεῖ
γιὰ ὅσα γράφῃς, ὠνόμασε τὴν 42α Κυρια-
κὴ «Κουτοσκυριακὴ», γιὰτὶ, με τὴν περι-
πέτεια πού εἶχε καὶ με τὸν καιρὸ πού πέ-
ρασε ἀπὸ τότε, δὲν μπορούσαμε νὰ κάμου-
με σωστὴ κρίση καὶ νὰ πονοῖμεν βραδεῖα.
Πὲς στὴν ἀεληφῇ σου πὼς μπορεῖς εἶναι
θέλῃ νὰ ἰδῇ τὸν κ. Φαῖδωνα, τὸ πρωὶ ἀπὸ
τῆς 11 καὶ τὸ βράδυ ἀπὸ τῆς 7. Θὰ εὐχα-
ριστῇ πολὺ νὰ τὴ γνωρίσῃ. Ὁ Ὀδῆγός
ἔχει 6 ὄρ. καὶ τὸ λυσόχαρτο 4,50 ταχυ-
δρομικῶς.

Δὲν θυμοῦμαι, “*Ἀνθος τῆς Ἀνατολῆς*,
γιὰ τὸ γράμμα πού λές, ἀλλὰ σοῦ ἀπαντῶ
στὸ σημερινό, πού πολὺ μ’ εὐχαρίστησε.
Γιὰτὶ ὅμως δὲν σημειώνεις τόπο διαμονῆς
καὶ χρονολογία; Αὐτὰ, καὶ κάθε γράμμα,
εἶναι ἀπαραίτητα. Ὅταν δὲν ἔχω τόπο,
ἀναφέρω ἀπορριπτόμενα κομμάτια χωρὶς
κρίση. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ ξαναστεί-
λῃς αὐτὰ πού σοῦ ἀπέριψα· προτιμῶ νὰ
γράφῃς ἄλλα, πού ἀσφαλῶς θὰ εἶναι κα-
λύτερα.

Πειραχτήρι, με χαρὰ σοῦ ἐνέκρινα αὐτὸ
τὸ ψευδώνυμο, γιὰ νὰ μῆγῃ καὶ στὴν κίνη-
ση. Βέβαια πού τὸ ὀνόμα σου δὲν μοῦ ἦταν
ἄγνωστο, ἀφοῦ εἶσαι ἀδελφός ἀγαπητῆς
παλιᾶς μου φίλης (δὲν τὴ λέω γιὰ νὰ μὴ
σὲ καταλάβουν, ἀλλὰ πὲς τῆς χαιρετίσμα-
τα). Κι’ ἡ Β. μπορεῖ νὰ πάρῃ ψευδώνυμο,

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : “*Βασίλισσα*
“*Νεφερίτις* [20E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : “*Ἡλιοπε-
ρίχνη* [18E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : “*Βίκιω* Ὁδ-
γκῶ [16E], “*Μύρτα Φλώρη* [16E], “*Γα-
λανομάρτα* [16E] (ἐκτὸς διαγωνισμοῦ,
“*Ἀτιέ Ἰράμ* [16E]).

Α’ ΕΠΑΙΝΟΣ: ἀπὸ [14E] εἰς ἑκα-
στον: Ὀνειρεμένη Πατρίδα, Ἀγύριστο
Κεφάλι, Παναχαικόν, Αἴγλη, Ἐλένη Ἀ-
ποστολάκη, Τόμπολα.

Β’ ΕΠΑΙΝΟΣ: [ἀπὸ 12E] εἰς ἑκα-
στον: Αἶνος, Γεωργίος Λεοντίδης, Ἀρ-
τασιάν, Νεράιδα τοῦ Λάσου, Μακεδὼν
Πρόσκοπος.

Γ’ ΕΠΑΙΝΟΣ: ἀπὸ [10E] εἰς ἑκα-
στον: Θαλασσοταραχὴ, Μόνα Λίτσα, Ἀ-
ρης, Μάγκας, Κυκλών, Ξυπνητήρι, Νιό-
βη, Σκυριανόπουλο.

Εὐφρημος Μνεῖα, ἀπὸ [8 E] εἰς ἑκα-
στον: Γελαστός Ἀντιπλοίαρχος, Μα-
γεμένον Ρόδον, Αὐγὴ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ στείλῃ 10 ὄρ. καὶ με-
ρικὰ γιὰ νὰ τῆς διαλέξω.

Μικρὴ Λόρδε, θὰ ἴδῃς βέβαια τὴν ἔγ-
κριση «Ἱμπεριαλισμός» (imperialisme)
εἶναι ἀπὸ τὸ λατινικὸ imperio καὶ im-
perator=αὐτοκρατορία, αὐτοκράτωρ. Καὶ
σημαίνει αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος
ἢ τὸ πολιτικὸ σύστημα. Ἀρα «Ἱμπεριαλι-
στὴς» εἶναι ὁ ὁπαδὸς καὶ ὑπέρμαχος τοῦ
«Ἱμπεριαλισμοῦ». Τὴ «Γυρτοπούλα», κι’ ὁ-
χι τοὺς «Θαλασσοδύκευς», θὰ μετὰφραζε
ὁ κ. Ξενοπούλος· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εὐκαι-
ροῦς τὸν ἀντικειμενικὸν ὁ κ. Φωκίων
Θαλασσός, πού εἶναι ἄλλος.

Μεροσνέτες καὶ *Ἀνταλούζα*, εἶναι ὁ κ.
Φαῖδων ἔλαβε τὸ γράμμα σας, μὴ εἶχε
δύομι κίλλα τὴν περὶνέαν σας φωτογραφία
γιὰ νὰ γίνῃ τοιγρογραφία καὶ νὰ δημο-
σιευθῇ. Δὲν τὴν εἶχε ἔχασαι καὶ σήμε-
ρα τὴ βλεπτεῖς νὰ φygουράρῃ σὰν ἀποκρηάτι-
κη εἰκόνα, ἐπικαίρη.

Δὲν ἀμψιβάλλω, *Ζακυνθινόουλα*, πὼς
οἱ διαγωνισμοὶ πῆγαν καλὰ, μ’ ὅλη τὴ δυ-
σκολία τῶν μαθητῶν τῆς τρίτης. Δὲν
ἔχω ὅμως τὴν ἰδέα πὼς ἡ τάξη αὐτὴ εἶναι
ἐξαιρετικὰ δύσκολη, οὕτε καμμιὰ ἄλλη.
Κάθε τάξη εἶναι συνέχεια τῆς προηγούμε-
νης, καὶ τὸ παιδί πᾶσι βαθμίδων ἀπὸ τὰ
εὐκολότερα στὰ δυσκολότερα. Ἐτοί ἡ ἐ-
ξαιρετικὰ δύσκολη μπορεῖ νὰ εἶναι μόνο...
ἡ πρώτη τὴν δημοτικῶν, γιὰτὶ μόνο αὐτὴ
δὲν ἔχει προηγούμενη. Ὁ κ. Φαῖδων σ’ εὐ-
χαριστεῖ γιὰ τὴν καρτοῦλα, κι’ ὁ Ἀνανίας
σοῦ ὑπόσχεται νὰ ἰδῇ τὴν 43η Κυριακὴ
πρίν... γράψε.

Τίποτε ἀπ’ αὐτὰ, *Ἰδολόφ*. Ἐνα κομ-
μάτι σου δημοσιεύθηκε στὸ 8ο φυλλάδιο —
θὰ τὸ εἶδες — κι’ ἐν’ ἄλλο σου βρίσκεται
στὸ τυπογραφεῖο γιὰ νὰ δημοσιευθῇ. Ὅτε
λιγοστεύουν... τὰ παραπάνω σου. Ὅχι τὰ
Π. Πνεύματα καὶ τὰ λογαριάζω γιὰ κομ-
μάτια· εἶναι ἀνεξέφτητα. Ναι, ἡ *Μύρτα*
Φλώρη ἀναγνώσε τὴ συνδρομὴ τῆς γιὰ
τέσσερα χρόνια· ἀγάπη, καθὼς λές, κι’
ἐμπιστοσύνη...

Κι’ ἐγὼ, “*Ἀεροπορίνα*, ἐλπίζω νὰ κρα-
τήσῃς τὴν ὑπόσχεσά σου καὶ νὰ μοῦ γρά-
φῃς τώρα συχνά. Ναι, στὸ σπῆτι πρέπει νὰ
διαβάζῃς πολὺ, γιὰ νὰ μὴ δυσκολευθῇς ὅ-
στερα πού θὰ δώσῃς ἐξετάσεις στὸ οχο-
λεῖο γιὰ τὴν τετάρτη. Καταλαβαίνω τὴν
προτίμησά σου στὴ δημοτικὴ, ἀλλὰ καὶ
τὴν «φυρῇ» καθαρῶς πρὲς νὰ τὴ
μαθαίνῃς, γιὰτὶ χρειάζεται κι’ αὐτὴ. Ἡ

Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου κι’ ἡ Βεργίνια
Εὐαγγελίδου ἦταν πραγματικῶς δυὸ ἐξο-
χες συγγραφεῖς καὶ ἡ κυρία Σπανοῦδῃ ἑκα-
με καλὰ πού τῆς ξαναθύμησε με τὸ ὥραιο
τῆς ἑκαίνο ἄρθρο.

Ἐκαμῃς πολὺ καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς,
Μυρωμένη Αὐγούλα, ἀλλὰ χαίρω πού
εἶσαι τώρα καλὰ καὶ ξαναρχίζεις τὴν ἀλ-
ληλογραφία μας. Ναι, ἡ μακρὰ ἀρρώστεια
ἔχει καὶ μακρὰ ἀνάρρωση. Πέσο συγκινή-
θηκα εἰς διὰ τῆς αὐτῆς σου γραμ-
ματὰκι πὼς δὲν εἶχες κανένα νὰ σοῦ λέῃ
τίποτα νὰ περῶ ἡ ὥρα σου, γιὰτὶ εἶσαι
μονάκριβη, καὶ περιμένεις ἔμένα καὶς Δευ-
τέρα νὰ σοῦ πῶ μιὰ ἱστορία, ἓνα παραμύ-
θι, ἓνα ἀστεῖο, καὶ νὰ κάμω τὸ χλωμὸ
προσωπάκι σου νὰ γελάσῃ... Τὸ ξέρω
πὼς τὰ παιδιά εἶναι ἀρρωστα, μὰ-
γαποὺν περισσότερο· ἀλλ’ ἄς εἶναι καλὰ
κι’ ἄς μάγαποὺν τὸ συνηθισμένο. Κι’ αὐτὸ
ἀρκετὸ εἶναι...

Ἀργησε, *Φήμε*, νὰ νοιώξῃς αὐτὸ τὸ
«δρῶμα» τῆς ἐπικοινωνίας μας, ἐλπίζω
ὅμως νὰ μὴν τὴν ἀφήσῃς «ἀπάτητο κι’ ἀ-
χρησιμοποίητο». Ἐχεις ἀλλωστὲς τόσο σα-
φὴ ἰδέα τοῦ σκοποῦ μου καὶ τῆς διαφορᾶς
ἀνάμεσα σ’ ἐκείνους πού με παρακολου-
θοῦν «ἀπὸ σκοπιά» κι’ ἐκείνους πού λαβαί-
νουν ἐνεργὸ μέρος στὴν κίνησή μου. Γιὰ τὸ
ν

δεν τὸ πρόσθετα. Ἀς σημειωθῇ λοιπὸν γιὰ νὰ λείψουν... τὰ σχόλια.

Μιὰ ἔξοχη μελέτη γιὰ τὸ «παιδικὸ ἔργο τοῦ Ξενοπούλου», δημοσιεύει στὸ περιοδικὸ «Ἐκπαιδευτικὰ Χρονικά» ὁ κ. **Μ. Γιαννάκος**, δημοδιδάσκαλος. Στὴν ἀρχή, ὅστερ' ἀπὸ μιὰ εἰσαγωγή γιὰ ὅλη τὴν παιδική μας λογοτεχνία καὶ γιὰ ὅλο τὸ παιδικὸ ἔργο τοῦ Ξενοπούλου, μιλεῖ εἰδικὰ γιὰ τὴς «Ἀθηναϊκὰς Ἐπιστολὰς» τοῦ Φιλίππου. Στὸ κατοπινὸ τεῦχος, θὰ μιλήσῃ γιὰ τὰ παιδικὰ του μυθιστορήματα, τὸ παιδικὸ του θέατρο καὶ τὰ σχολικά του βιβλία. Τὸ ξανάλεγε : ἡ μελέτη αὐτὴ εἶναι ἔξοχη, ἀπὸ τὴς ὁμοιογενέστερας πού γράφτηκαν ποτὲ γιὰ νεοέλληνα συγγραφεῖς. Καὶ οὐσταίως νὰ τὴ διαβάσετε οἱ μεγαλύτεροι ἀπὸ σᾶς. Ὅσοι ἔχετε γονεῖς ἐκπαιδευτικούς, ζητήστε τους—θὰ τὸ λαβαίνουν—τὸ 65ο τεῦχος (Ἰανουαρίου) τῶν «Ἐκπαιδευτικῶν Χρονικῶν».

Ἀφοῦ, **Σκυριανόπουλο**, εἶχες στείλει ἡδὴ Συλλογὴ ἐντὸς τῆς προθεσμίας, εἶναι δεκτὴ καὶ ἡ συμπληρωματικὴ μόνο νὰ μὴ σταλῇς... καὶ ἄλλη. Τὸ καλῶτερος στὴ δημοτικὴ τὸ γράφουμε ἔτσι, μὲ ψίλον, ὅπως καὶ ὅλα τὰ εἰς ὑμέτερος-ύματος γιὰ τὸ ἀπλούστερο καὶ τὴν ὁμοιομορφία. Στὴν καθαρεύουσα τὸ γράφουν μὲ δύο λάμβδα καὶ γιώτα, ἀπὸ τὸ καλλίων-κάλλιστος, κάλλιον.

Κατάσκοπε 33, ἔλαβα καὶ τὸ τελευταῖον σου γράμμα ἀπὸ τὴν Ζήκυνθο καὶ τώρα περιμένω τὸ πρῶτό σου ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Χαίρω πού πέρασες ἐκεῖ τόσο ὥρα τὰ καρναβάλια. Ναι, γίνονται πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ ἀθηναϊκά. Τάλλα—κομμάτια, ἀπάντησέ στὴν Κυριακή—θὰ τὰ διαβάσω μὲ τὴ σειρά τους.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανέωται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1939. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Ἀ. ἀντικουνὸν σὲ ἄγρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα : Σίλλερ, ἄ. (ΜΑ). Ὑδραίοπουλο, ἄ. (ΓΣ). Πυγκουίνος, ἄ. (ΔΑ). Θαλασσοκράτωρ, ἄ. (ΘΖ). Μέφιστος, ἄ. (ΜΜ). Αἰμέ, κ. (ΑΖ). Ἰππότης Λαγκαρντέ, ἄ. (ΣΛ). Γκρέτα Γκάμπρο, κ. (!!!). Αἰνστάιν, ἄ. (ΑΜ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Μακεδὼν Πρόσκοπος, ἄ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Κεφαλονιτοπούλαν** (αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες σαφὲς ἀνέκρινε) ἔστειλα δυὸ δεσμίδες λυσόχαρτο περιμένω) **Γέρον τοῦ Μωριά** (τὰ ἔλαβα ὅλα ἐλπίζω νὰ ἔγιναν καλὰ ἀπὸ τὴν ἀρρώστειά σου καὶ ἔδωκε καὶ νὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὸν Ραδιοφ. Σταθμὸ θάκουσες βέβαια καὶ ἄλλες Ἐπιστολὰς τοῦ κ. Φιλίππου οἱ διαπλασιαστικὲς ἐκπομπὲς τοῦ Μπάρι διακόπησαν, μὰ δὲν ἔβρω γιατί μοῦ ἔγραψαν πῶς ἡ διακοπὴ ἦταν προσωρινή καὶ ἀκόμα νὰ ξαναρχίσουν) **Εἰρήνη Σ.** Ἀποστολοπούλου (ἐπιταγὴν ἀντικαταβολῆς ἔλαβα καὶ εὐχαριστοῦμαι) **Ἀργανίδ** (ἔδωσα στὸν ἄνθρωπο ἓνα Ἐγγ. Σταυρολέξων) **Γελαστὸν Πρόσκοπον** (ἦταν ἐλεύθερο καὶ σοὺ τὸ ἐνέκρινε) Χαίρω πού θὰ τὸ χρησιμοποίησες περισσότερο ἀπὸ τὸ παλιὸ καὶ περιμένω) **Ὀλιαν Μαρίνου** (3ο φυλλάδιο ἔστειλα) **Γιολέοντα Ν. Βαλαῖν** (Ὁδηγὸ, λυσόχαρτο καὶ φυλλάδιο ἔστειλα) **Ἐλένη Σ. Πέτα** (τὴν ἀπάντησέ σου στὴ 43η Κυριακή τὴν πῆρα γιὰ γράμμα, γιατί δὲν εἶχες στὴν ἀρχὴ τὸν τίτλο «Ἀπάντησις κτλ.» ὅστερα κατὰλαβα καὶ τὴν περιέλαβα) ὁσὸς εὐχαριστοῦ γιὰ τὰ καλὰ λόγια) **Μα-**

γεμμένο Δοξάρι (θὰ εἶδες, βέβαια τὴν ἐγκρίσῃ αὐτὸ θὰ βάλω καὶ στὸ κομμάτι σου, πού δὲν τὸ διάβασα ἀκόμα, ἂν ἐγκρίθῃ) **Ν.Π. καὶ Κλ.** (πολὺ κολακευτικὰ γιὰ μένα τὸ σκίτσό σας, ἀλλ' ἀκατάλληλο γιὰ τὴ Σελίδα) **Βόρειον Πόλον** (τὰ ἔλαβα ὅλα τὸ Φωνηεντόλιπό σου ἐκείνου τὸ ἔκαμα Μικτὸ, γιατί ἀλλοιωτικὰ θὰ ἦταν ἄλυστο) πολλὰς Ἀσκήσεις, νὰ ἔβρης, τίς δημοσιεύω ἀλλαγμέναις ἀπὸ μερικὰς μάλιστα παίρνω μόνο... ἰδέα) **Μεροσεντές** (περαστικά) ὁ κ. Ε. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὸ ἀποκομμα' ἀλλὰ ἀπὸ ποῖα ἐφημερίδα τὸ ἔκοψες;) **Μπετόβεν** (αὐτὸ πού μοῦ ζητεῖς εἶναι πολὺ δύσκολο) μπορὼ νὰ φάξω σὲς ἀπαντήσεις ὅλων τῶν Διαγωνισμῶν γιὰ νὰ ἰδῶ ἀπὸ ποῖον λείπει δική σου; ἀλλὰ ἔλπιζε' ἂν χάθηκαν τὰ «Ἀσπρα πουλιά», μπορεῖ νὰ χάθηκαν μόνον τοὺς καὶ ὅχι μὲ δ,τι ἄλλο μοῦ ἔστειλες τότε μαζί) **Ἰριδα, Κλειὼ Μπέλλου** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 10 Φεβρουαρίου ἠπάντησάν στο ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 287ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 18 Ἀπριλίου.

117. Δεξιόγριφος

Τῆς Τροίας βασιλόπουλο καὶ οἱ γιοὶ [του, —Ἀδιάφορο ἂν δυὸ ἢ περισσότεροι— Πρωτεύουσαν ἂν ὅλες τὸν πλανήτην Μᾶς παρουσιάζουν τὴν περιφρονήσαν. Μικρὰ Καλλιτέχνις

118. Συλλαβόγριφος

Κάποια μεγάλη ὁροσειρὰ Μπορὼ νὰ τὴ χωρίσω Σὲ σύνδεσμο ὑποθετικὸ, Σ' ἐπίρρημα ἀριθμητικὸ, Καὶ νὰ τὴ λύσω.

Δοῦς Ὀπλιγκαντὼ

119. Τονόγριφος

Εἶναι μιὰ θεὰ μεγάλη, Μ' ἂν τὸν τόνο τῆς ὑψώσῃ, Μιὰ μεγάλη ἐπίσης πόλη, Ὡς κοινῶς τὴ λέγουν ὅλοι, Θὰ μᾶς δώσῃ.

Δωδωναῖος

120. Αἶνιγμα

Μὲ τὴν πρώτη συλλαβὴ τῆς, Δόρου κάνω παρὰ τρίχα Καὶ τὴν Κάσο ὅλη θὰ εἶχα Μ' ἔνα σ' στὴ δευτερῇ τῆς.

Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος

121. Ἐξαγώνιον

—Αἰσθητικόν.

—Θεὰ αἰγυπτία.

—Ἀπόστολος.

—Ἀγώγιος ὕδατος κλπ.

—Συστατικὸν ὑφάσματος.

—Ἐπίρρημα.

Καὶ καθέτος τὰ αὐτά.

Δοξαζόμενον Νησι

122. Κρυπτογραφικόν

123456781—Κόλπος.

22345—

3862—

4381—

567621—

672362—

74581—

83561—

—Ἀσπρος Γλάρος

123. Μαγικὴ Εἰκὼν ἀνευ εἰκόνος

—Μᾶρσεσι νὰ κάθουμε κοντὰ στὴ φωτιά, πάνω στὸ χαλί, μὰ νὰ διαβάξω καὶ παραμύθι ἀπὸ ἓνα βιβλίον.

—Ποῦδ βιβλίον;

—Τὸ εἶπα.

Βασιλεὺς Ἀθή

Τόποις Ε. Σαργιάδου

124. Διπλὴ Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ πρῶτον πάλιν τῆς τρίτης, τὸ δεύτερον τῆς τετάρτης καὶ οὕτω καθέτης ἀποτελοῦν θαλασσίαν θεότητα. Καὶ πάλιν τὸ δεύτερον τῆς πρώτης, τὸ πρῶτον τῆς δευτέρας, τὸ δεύτερον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθέτης, ἀρχαῖον ἢ ρωμα Ἀκαρνάνα :

1, Μυθικαὶ γυναῖκες πολέμιστριαι 2, Ἀρχαῖος Σικελιώτης φιλόσοφος 3, Πόλις τῆς Ἰταλίας 4, Ἀρχαῖον μεσοσηνιακὸν φρούριον 5, Ἀρχαία πόλις τῆς Βοιωτίας 6, Ἰστορικὸς ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας 7, Ἀγγελοφόρος τῶν θεῶν 8, Πόλις καὶ πορθμὸς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας 9, Ἀρχαῖος βοιωτὸς ποιητής.

Αἶνος

125. Γρίφος

κρᾱ κρᾱ — Τί ; α! 1937
η 1938
κρᾱ κρᾱ — Εἴν' ἔαρ 1939
κρᾱ

Λοχαγὸς Ντρέϋφους

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ 49

631. Ἀστράγαλος (ἄστρο, γάλος).— 632. Παλάσκα-Ἀλάσκα.— 633. Δούλα-Βούλα-Θούλα-Κούλα-Λούλα-Σούλα-Φούλα-Τούλα-νούλα.—634.

Ρ Α Φ Α Ν Ι Σ 635 ΑΝΔΡΟΣ (νῆρ-
Α Α Ο Υ δος, Ἀνδρῶν, Ρο-
Φ Α Λ Α Ρ Ι Σ δανός, ὁδός, σανός)
Α Α Β Τ — 636. Ἀβουλος ὁ
Ν Ο Ρ Β Η Γ Η νους διπλὸς ὁ κό-
Ι Ι Γ Μ πος (Ἡ ἀνάγνωσις
Σ Υ Σ Τ Η Μ Α κατὰ στίχον ἐκ τῶν
ἄνω βουστροφηδόν).

—637-641. Τὸ περὶ τῶν εἶναι τὸ Α : Ἀρκτος, Ἀρισσα, Προξενίτης, Ροδανός, Γερμάνια.— 642. Ὁ μύροστινός τοῦ πεισινὸς γιοφύρι.— 643. Φίλει παιδείαν (φίλ ὑπ' ε δι' ἂν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἄπλα στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἢ λέξις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδραμεῖται πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡρωοπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη

[ΛΘ' —216]

Παρακαλοῦνται αἱ ἐπιστρέφουσαι ἐκ Δελαγρατάρας, Διαπλασοπούλας, δι' αὐτοκινήτων, ἔταν διέρχονται τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, νὰ μὴ... θορυβοῦν ! διότι συγερμαζοῦν οἱ

«ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ»

[ΛΘ' —217]

Μπιάννα Σορέλλι : Ἀπὸ παραξένου σου καὶ Μᾶς ! θὰ... βρῇς τὸν μπαλὰ σου ! ! ! Ἐκτός ἂν νομίζῃς... πῶς... ἔχουμε... ἰλαρὰ ! !

Ὑδραίοπουλο—Θαλασσοκράτωρ

[ΛΘ' —218]

Μέφιστε : Παπαστράτης ἀφίχθη ! Παροιστοιχίζεται δὲ ἀπὸ Φαντάρους ! ! ! Πυγκουίνος

[ΛΘ' —219]

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Ἄσας : Κατὴν Ζορμπά, Μανίλαν 8, Ἀθήνας.

Α.Ι.ΜΕ